

РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА НА ПРИКЛАДІ ПРЕДСТАВЛЕНИХ У 2017 РОЦІ ВІЗУАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У ПРОСТОРІ ІНСТИТУТУ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

Анотація: У статті досліджено актуальні тенденції сучасного українського мистецтва на прикладі останніх науково-мистецьких заходів та інших наукових проєктів, організованих у просторі Інституту проблем сучасного мистецтва. Розглянуто проблему налагодження діалогу між різними видами творчих інтерпретацій митців. Основний акцент зроблено на аналізі сенсів, покладених за основу проведених науково-мистецьких проєктів.

Ключові слова: діалог, художня інтерпретація, рефлексія, експеримент, сучасність.

Постановка проблеми. В рамках наукової теми «Експеримент, теорія, практика в українському візуальному мистецтві» Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України розпочав розробку фундаментальних наукових досліджень у галузі всіх видів актуального мистецтва, спрямувавши практичну і пошукову діяльність на розвиток професійного сучасного мистецтва та впровадження нових мистецьких технологій і практик.

Завданнями теми є вирішення таких питань: збирання і систематизація інформації з новітніх світових розробок і дослідження актуальних тенденцій сучасного українського мистецтва на прикладі наукових обговорень творів сучасних українських митців з представленням візуальних матеріалів у просторі Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України.

Основний акцент робиться на аналізі концепцій та змістів, покладених в основу проведених обговорень. У підсумку досліджено діалог мистецтв в сучасному українському мистецькому просторі.

Викладення основного матеріалу дослідження.

1. «Реальність як помилка».

Науково-мистецький проєкт «Реальність як помилка» відбувся 10 лютого 2016 року. Куратором події стала мистецтвознавець, науковий співробітник відділу візуальних практик Вікторія Бурлака, арт-менеджер — Владислав Тузов.

«Проєкт отримав назву на честь книги Вадима Руднева, який стверджує, що ніякої «об'єктивної дійсності» поза сприйняттям реальності не існує взагалі, реальність виникає в процесі сприйняття. Ця думка зігриває душу і пояснює, чому так дивно влаштований цей світ — взаєморозуміння в ньому є неможливим, бо кожен живе у капсулі власного світобачення, де реальне є вигаданим, а вигадане — реальним. І кожен воле помилятися. Пріоритетна сфера інтересів Руднева — психологія і психіатрія. Відмінність людського сприйняття він пояснює відмінністю характерологічних типів, фіксацій, травм. Поняттям «фундаментальної хибності сприйняття» він розвиває думку Отто Ранка: тільки-но людина вибралася із материнської утроби, як вона починає боротьбу із середовищем, потрапляє у ворожі, екстремальні умови

виживання. Справжня реальність настільки травматична, що насправді людина не хоче її усвідомлювати і пізнавати, але як чергову інтерпретацію вигадує собі якусь «лайтверсію», де все не так вже й моторошно... Реальність прозирають тільки психозфреніки — їх «перекручене» бачення вибудовує міфологічний «чорно / білий», «хороший / поганий» універсум, де на відміну від причинно-наслідкових зав'язків «об'єктивної», «сірої» реальності панує «всемогутність думок» і все пов'язане з усім. Дивний світ підвищеної контрастності розкривається і в стихії творчості.

Версія завжди помилкового сприйняття частково пояснює і виправдовує наш подив від того, що відбувається сьогодні. Особливо це стосується дійсності соціальної: того, як високі моральні ідеали «революції гідності» гинуть через економічні та політичні реалії. Ми знову впадаємо в сонну апатію і фрустрацію. Корупція «верхів» і зубожіння «низів» посилюється, війна триває. Утопічна ідея загального блага, як і раніше, поступається бажанню нагріти руки на загальному неблагополуччі... У свідомості звичайної людини гостре сприйняття театру абсурду навколо, названого «дійсністю», дуже скоро притуплюється, абсурд стає нормою — так і працює, власне, той механізм адаптації, який необхідний для виживання. Художня свідомість, навпаки, абстрагується від «замилування погляду», не соромлячись форсувати дискомфорт, натискаючи на болючі точки. Очищенням через біль воно намагається рефлексувати «звичайне» існування на тлі війни... Соціально відповідальний художник задає собі питання: як ми приходимо до цього стану отупіння по відношенню до чужого болю, заморожування емоцій? Є й інший рід відповідальності — перед собою. Альтернативний до соціально-критичного підхід — ескапізм, спроба розібратися із власною реальністю, зі своїм болем і травмами, і за нього теж нікого не варто засуджувати. Знову ж таки, з точки зору психоаналізу, окрім внутрішньої, реальності іншої просто не існує. Категорія «реального» у Лакана (аналог «Id», то єсть «Воно» у фрейдівській другій топці) — це підсвідомість, могутнє джерело енергії і творчого потенціалу. По суті, більшість сучасних художників проєктують назовні саме його. «Я» — це грань між внутрішнім і зовнішнім. Критичний або ескапістський — будь-який підхід в освоєнні дійсності хороший, якщо він щирий. І визнає право на помилку, а не вважає себе «єдино правильним» висловлюванням». [1]

Учасники:

Анна Легенка, Антон Дворнін, Назар Мостовий, Анна Роєнко, Юлія Кисель, Олена Микуленко, Олексій Бурдїй, Олександра Личак, Руслан Власов, Катерина Тейлор, Ксенія Оксін, Станіслав Квітко, Наталя Мусак, Олександр Домре, Олена Горохова, Артур Млоян, Віталій Дереш, Оксана Соболь, Люсія Сонтцева, Денис Демешонок, Катерина Князева, Тетяна Дубова, Марія Прошковська, Наталя Голобородько, Уляна Сулківська, Катерина Сливінська, Дар'я Лавінська, Анна Ковтун, Анастасія Олійник, Оксана Штайер, Богдан Сокур, Олександра Доцок, Юлія Стріковська, Карина Громова, Олена Лук'янова, Анна Костюк, Альона Шибунова, Микита Цой, Олексій Павлусенко, Валентин Чорний, Антон Логов, Олександр Ляпін.

Результати:

Простежується чітка тенденція: практично кожен проєкт Школи сучасного мистецтва присвячений Реальності. Наразі у фокусі уваги — Помилка. Кожен має право на неї, адже тільки вона — істинна. Усе інше — самообман. Проєкт було здійснено на високому професійному та організаційному рівні з представленням кращих робіт від кожного з учасників заходу. Експозицію проєкту склали твори митців-учасників проєкту: живопис, графіка, об'єкти, відео, інсталяції, скульптури тощо. Проєкт презентував громадськості художнє вивчення теми «Реальність як помилка».

Висновки:

Експозиція охоплювала досить багато технік сучасного мистецтва, а саме: жи-

вопис, фотографії, колажі, роботи в змішаній техніці, графіка, скульптурні об'єкти, інсталяції та ін.

Завдяки проведенню науково-творчого обговорення доробку учасників проекту було досягнуто поставлені цілі, а саме:

- презентовано зріз актуальної творчості молодих митців;
- здійснено актуалізацію мистецтва учасників для широкої громадськості;
- налагоджено культурно-мистецькі контакти між митцями, дослідниками, кураторами та глядачами;
- відбувся обмін думками між митцями і публікою.

2. «Оптимізм».

Науково-мистецький проект «Оптимізм» стартував 21 лютого 2017 року. Куратор проекту — Марина Цесарська, арт-менеджер — Владислав Тузов.

«Концепція проекту полягала в тому, щоб переосмислити слово «оптимізм» в українському суспільстві. Автори хотіли показати, що «оптимізм» — це не наївне сприйняття світу кращим, ніж він є насправді, це усвідомлений вибір між тим простором, в який нас намагаються занурити, і простором, який ми можемо збудувати власними силами.

Ідея проекту належить Ріду Сейферу — графічному дизайнеру українського походження, що на даний момент живе в Нью-Йорку. Він як художник в 2007 році реалізував арт-проект, де застосував слово «оптимізм», надруковане на зворотному боці MetroCard. Метою автора було спровокувати загальне почуття оптимізму і вкласти цю енергію в руки тих, хто використовує MetroCard. Ця картка має нагадувати власнику, що віра, надія і добро знаходяться в його руках.

Мета проекту полягала в тому, щоб кожен учасник, глядач та відвідувач розглянув «оптимізм» як інструмент для втілення позитивного сценарію життя». [2]

Учасники:

Марина Цесарська, Олександра Єськова, Антон Шевченко, Леда Іванова.

Результати:

Проект було здійснено на високому організаційному рівні з представленням кращих робіт від кожного з учасників заходу. Проект презентував громадськості хужне вивчення теми «Оптимізм».

Висновки:

Метою проекту було відійти від політики і подивитися на світ як на поле бою між різними типами світосприйняття. Основним посланням проекту було єдине слово «оптимізм», яке учасники трактували в своїх роботах.

Треба відзначити, що експозиція цього разу містила в собі об'єкти акціонізму у вигляді карток метро з інсталяції та фотопроект, створений спеціально під тему «Оптимізм». Завдяки проведенню проекту та науково-творчому обговоренню доробку його учасників було досягнуто поставлені цілі, а саме:

- презентовано поняття «оптимізм» в сучасних українських реаліях;
- досліджено сприйняття основної теми проекту на сьогодні;
- здійснено презентацію об'єктів акціонізму серед творчої спільноти та широкої громадськості;
- налагоджено культурно-мистецькі зв'язки та контакти між митцями і публікою.

Експозицію проекту склали роботи учасників у вигляді інсталяцій та серії фоторобіт

3. «Сучасне мистецтво Ізраїлю».

Презентація науково-мистецького проекту «Сучасне мистецтво Ізраїлю» відбу-

лася 14 березня 2017 року. Куратори: старшій лаборант відділу естетики Наталія Шпитковська та Лілія Тіппеттс.

«Проект об'єднав відеороботи визнаних та молодих художників Ізраїлю. Роботи надано арт-фондацією Tiroche DeLeon Collection, а також арт-інкубатором для молодих художників START Collection (Ізраїль).

Цей проект проводить паралелі між життям ізраїльтян і українців. В обох країнах постає питання важливості національної єдності та ідентичності, необхідності осмислення та прийняття власної історії як фундаменту для успішного розвитку та перспективного майбутнього.

Роботи Тзіона Абрахама Хазана «Саліт» і «Марганіт» дають можливість глядачеві виступити у ролі спостерігача і відчувати необхідність постійного контролю для гарантування безпеки.

Невет Їтсхак до цього питання підходить дещо іронічно, перетворивши візерунки традиційних афганських килимів на картини.

Як і в Україні сьогодні, для Ізраїлю земля є великою цінністю, про що йдеться в відеороботах Сігаліт Ландау під назвою «Фінікійський Танок Піску» (2005) і «Ашкелон» (2011), яка була виставлена в ізраїльському павільйоні Венеціанської бієнале в 2011 році. Гендерні та расові питання проілюстровано в іронічній і зворушливій «чорній» серії коротких відео Тамар Хіршфельд під назвою Schwartz («шварце» — так називали євреїв німці під час Другої світової війни). «Шварце» відвідують історично спірні місця в Ізраїлі і Європі: «Шварце на лижах в Австрії», «Шварце на кладовищі Трумпельдор», «Шварне-піаніст».

В своїх творах Раїда Адон і Рен Славін створюють уявні та символічні світи. Маючи єврейське та арабське походження, Адон досліджує власну ідентичність, об'єднуючи в собі витоки двох народів. Рен Славін звертається до естетики урбаністичного пейзажу, водночас гіпертрофуючи красу та замкненість оточення». [3]

Учасники:

Сігаліт Ландау, Невет Їтсхак, Рен Славін і Мішель Платнік, а також нові таланти, такі як Раїда Адон, Тзіон Абрахам Хазан і Тамар Хіршфельд.

Результати:

Проект було здійснено на високому професійному та організаційному рівні з представленням кращих робіт від кожного з учасників заходу. Проект презентував громадськості художнє вивчення теми сучасного мистецтва Ізраїлю.

Висновки:

Науково-мистецький проект є відображенням багатьох схожих питань, що постають водночас перед Україною та Ізраїлем, і демонструє циклічність історії людства.

Проект у певній мірі презентує культурну «точку кипіння», відображену митцями крізь власний досвід та розуміння складності осмислення наслідків сучасних подій і процесів. Роботи митців відображають їх віру, що творчість, уява, естетичне світосприйняття здатні подолати суспільні страхи і помилки, і вивести людство на інший еволюційний шлях.

Треба відзначити, що експозиція представила громадськості виключно відеороботи, що виокремлює її серед інших представлених в цей період актуальних мистецьких проектів. Завдяки проведенню науково-творчого обговорення досягнуто поставлені цілі, а саме:

- презентовано зріз контексту сучасного мистецтва Ізраїлю;
- здійснено акт культурної дипломатії у проведенні паралелей між мистецтвом Ізраїлю та України;
- налагоджено культурно-мистецькі зв'язки та контакти між представниками різних соціальних спільнот;

– відбувся обмін думками між дослідниками, галеристами, кураторами, журналістами, українською елітою та публікою.

Експозицію проекту склали роботи учасників у вигляді інсталяцій та серії фоторобіт

4. «Future in the Past».

Науково-мистецький проект «Future in the Past» відбувся з 6 по 30 травня 2017 року. Куратори проекту: мистецтвознавець, науковий співробітник відділу візуальних практик Вікторія Бурлака, Аліса Гришанова, Андрій Сидоренко, арт-менеджер — Владислав Тузов.

«Проект «Future in the Past» у рамках Kyiv Art Week — плід спільних зусиль студентів програми «Рівень II» Школи сучасного мистецтва. Хоча вона і знаходиться зараз на стадії експериментальної розробки, стає очевидним, як росте професійний рівень вмотивованих людей, які приходять до нас. Орієнтації в арт-просторі сприяють зустрічі із художниками, чиї імена дійсно є ключовими на українській сцені, а стратегії — визначальними. Тренуванню проектного мислення в режимі нон-стоп служить ряд масштабних мистецьких проектів. Студенти поставлені в «стресові» умови безперервного генерування ідей та такого ж швидкого їх втілення. Проект «Future in the Past» — перший в цьому ряду і задає тон рефлексії над проблемою часу. Так вже склалося, що час є і основним предметом, і основним ресурсом актуального мистецтва. І кожен із учасників шукає й віднаходить свій варіант взаємовідносин із ним, свій «нерв часу».

«Майбутнє в минулому» — ця не лише граматична, але й світоглядна конструкція ставить під сумнів нібито очевидну прямоту «стріли часу». Огинаючи сьогодні, чи то майбутнє проектується в минуле, чи то минуле — у майбутнє. Напевно тому, що в постмодерністський, постполітичний, постісторичний час утопічний ажіотаж довкола «світлого завтра» носить ретроспективний характер. Віра в моральне, а не споживацьке благо технічного прогресу і поступальний історичний розвиток себе дискредитувала. До мрії домішується така частка іронії, що серйозно про неї можна згадувати тільки з точки зору учорашнього дня. Колись у краще майбутнє ще вірилося — його картинки, як правило, малювали в утопічних тонах. Наразі ми, навпаки, будемо гірші прогнози і вже починаємо розуміти, що справжня загроза людству криється не в штучному інтелекті «злих» машин, а в людській обмеженості, жадібності, нетерпимості». [4]

Учасники:

Юлія Кисіль, Олексій Бурдій, Наталя Сокоренко, Анна Легенька, Олександра Доцок, Марія Прошковська, Карина Громова, Стан Квітко, Анна Піскунова, Анна Ренко, Олександр Домре, Артур Млоян, Василь Равлюк, Альона Кирпа, Євгенія Антонова, Олена Лук'янова, Юлія Стріковська, Анна Костюк, Ксенія Оксінь, Юлія Полякова, Анна Бітаєва.

Результати:

Проект було здійснено на високому професійному рівні з представленням кращих робіт від кожного з учасників заходу. Проект презентував громадськості художнє вивчення теми Майбутнього в Минулому.

Висновки:

Проект є відображенням багатьох схожих питань, що постають перед сучасним українським мистецтвом. З огляду на катастрофізм часу, ми усвідомлюємо, що майбутнє може просто не настати. Звідси — феномен напряму «steam punk», де мрії про майбутнє в декораціях минулого виглядають такими чарівливо наївними. А художники, які в усі часи намагаються пророкувати, шукають вихід саме з цієї безвиході людських стосунків, розташованої десь у Future in the Past. Експозицію проекту

склали роботи у вигляді різноманітних технік сучасного мистецтва, зокрема інсталяцій, живопису, графіки, об'єктів, колажів, робіт у змішаній техніці тощо.

Завдяки проведенню проекту та науково-творчому обговоренню доробку його учасниками було досягнуто поставлені цілі, а саме:

- здійснено актуалізацію мистецтва учасників проекту;
- налагоджено культурно-мистецькі зв'язки та контакти між митцями, дослідниками, кураторами та глядачами;
- відбувся обмін думками між митцями і публікою.

5. «Стадія дзеркала».

Науково-мистецький проект «Стадія дзеркала» відбувся 14 червня 2017 року. Куратор проекту — мистецтвознавець, науковий співробітник відділу візуальних практик Вікторія Бурлака, арт-менеджер — Владислав Тузов.

«У лаконічній і дотепній книжечці «Інтерпасивність» Славою Жижек пише про фігуру Іншого — переносячи в сучасність Лаканівські концепти «стадії дзеркала» і «я як Іншого». Ті, що ретельно дбають про охорону особистого простору, не підозрюють, наскільки ми розчинені в інших. Отже, навіщо потрібні «інші» за Жижеком? Щоб не померти від нудьги і намагатися ще хоч щось відчувати в тому емоційному ступорі, в якому ми існуємо щодня. Древня ритуальна функція «козла відпущення», який бере на себе провини усього племені, в сучасному суспільстві нікуди не зникає, хоча небагато хто підозрює про це. Вона перетворюється на ідеологічний фетиш Іншого з великої букви, або Чужого, на якого переноситься увесь власний негатив. І не лише негатив — відчувати радість ми також розучилися і куди яскравіше сприймаємо чужі захват, біль, страждання, жадання — живемо, так би мовити, за рахунок емоційних «двійників».

У медійному суспільстві чужі люди та інфоприводи набагато ближчі, аніж ближнє коло і власне життя, ближчі, ніж ми є самим собі. Що не робить нас, на жаль, людянішими і емпатичнішими. Здатність до співпереживання зникає. Ми експлуатуємо і знищуємо інших, не розуміючи, що таким чином знищуємо самих себе. Джорджіо Агамбен як аналог моделі «надмірного» людинолюбства сучасності висунув іронічний концепт, цитуючи давньоримське право — *homo sacer*. Священність людського життя ставиться ним під сумнів — «людина сакральна» знаходиться поза людською і божественною юрисдикцією, вона може бути убитою безкарно, заради примхи, просто так.

За Лаканом, людина уперше ідентифікує себе як щось відокремлене від світу в дитячому віці, коли бачить своє відображення в дзеркалі. Це «я» і «не я» одночасно — парадоксально, але немовля, перш ніж упізнати себе, ідентифікує свій образ як іншого, як щось, просторово відокремлене. І людина проносить цю подвійну ідентифікацію через усе своє свідоме життя. Те, якими ми себе відчуваємо, і наш образ в дзеркалі, «я», побачене збоку» — це два різних «я», зовнішнє і внутрішнє, вони часто конфліктують. Водночас, дитина, людина росте і розвивається, віддзеркалюючи людей у своєму оточенні, складаючи себе з уламків образів інших.

Те, що сьогодні відбувається із людством взагалі і українським суспільством зокрема — експеси цинічного відношення до оточення, процеси розпаду соціальних структур і культурних умовностей — можна пояснити з точки зору формату людських відносин, що змінюється. Він стає споживацьким, нарцисичним. Показник культури людини — її здатність поважати інтереси інших, і з цим постійно виникають проблеми. Не розглядатимемо крайні випадки — наприклад, жахи війни в лобовому з ними зіткненні, це окрема тема. Зупинимося на рівні повсякденності. Наш ближній стає для нас кимось все більш і більш віртуальним, абстрактним, непотрібним.

Маючи звичку вранці перегортувати інтернет-публікації, ми знаходимо безліч рецептів простого адаптативного щастя для усіх від его-психології. Люди, як виявилося, є тотально нещасливими, і нібито їм не підозрюють чому. У гонитві за успіхом, йдучи по головах оточення, вони зовсім розучилися радіти життю. Але їм авторитетно радять й далі не звертати уваги на інших, вирощувати, підгодовувати і всіляко оберігати від посягань своє «Я», яке і так майже у кожного страждає від нарцисичних розладів. Власні інтереси понад усе — ось універсальний рецепт нарцисичного щастя. Вважається, що зафіксувавшись на «стадії дзеркала», суб'єкт страждатиме на нарцисизм. Хоча це вже й не вважається психічним відхиленням, але є поширеною моделлю взаємодії з іншими в межах норми. Але ж Нарцис теж любив себе як Іншого. Дистанція, яку ми вибудовуємо по відношенню до людей, більше говорить про нас самих. Так само, як і пріоритетність інтересів. Якими є наші взаємовідносини з оточенням — хворобливими або комфортними? Егоїстичними або ж альтруїстичними? Чий образ ми бачимо в дзеркалі — себе або Іншого?». [5]

Учасники:

Антон Логов, Ольга Рассказова, Ірина Агаркова, Олена Коен, Анна Тесло, Анастасія Ленда, Аліна Богова, Вікторія Неровня, Ольга Хайловська, Тетяна Самохіна, Марія Минка, Олексій Пригара, Наталія Бровченко, Анна Пилипчук, Юлія Кисель, Олексій Бурдїй, Наталя Сокоренко, Анна Легенька, Олександра Доцок, Марія Прошковська, Карина Громова, Стан Квитко, Анна Роєнко, Олександр Домре, Ксенія Оксинь, Олена Кирпа, Юлія Стриковська, Руслан Власов, Анна Костюк, Анна Бітаєва.

Результати:

Проект було здійснено на високому професійному та організаційному рівні з представленням кращих робіт від кожного з учасників заходу. Експозицію проекту склали твори митців: живопис, графіка, текстильні об'єкти, відео, інсталяції, скульптури тощо.

Висновки:

Метою проекту було розібратися передусім у собі, у суб'єктові, в поняттях «структурований» і «іншим та іншими». Треба відзначити, що експозиція охоплювала практично всі техніки мистецтва. Тут і живописні полотна, і фотографії, і колажі, і роботи в змішаній техніці, і графіка, тут і скульптурні об'єкти та інсталяції.

Завдяки проведенню науково-творчого обговорення доробку його учасників досягнуто поставленої цілі, а саме:

- презентовано зріз контексту сучасного мистецтва молодих українських художників;
- здійснено актуалізацію творчості учасників проекту серед арт-спільноти та широкої громадськості;
- налагоджено культурно-мистецькі зв'язки та контакти між митцями, дослідниками, кураторами та глядачами;
- відбувся обмін думками між митцями і публікою.

Експозицію проекту склали роботи учасників: живопис, графіка, об'єкти, інсталяції, скульптури тощо.

Загальні висновки статті:

На сьогоднішній день, розвиток українського сучасного мистецтва знаходиться на стадії зростання, про що свідчать науково-мистецькі проекти, які проходять в рамках наукової теми «Експеримент, теорія, практика в українському візуальному мистецтві» в Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України. Також, велику роль в розвитку сучасного українського мистецтва грають фундації, які мають можливість здійснювати міжнародний діалог кураторів та митців з різних країн світу. Таким чином, при організації і проведенні такого міжнародного ді-

логу, сучасні українські митці мають можливість отримати правильні різносторонні рецензії від міжнародної мистецької спільноти, а не тільки від українського мистецького середовища.

Підсумовуючи аналіз розвитку сучасного українського мистецтва на прикладі останніх науково-мистецьких проєктів, організованих у просторі Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України, можна зробити висновок, що всі науково-мистецькі заходи, які зазначені в цій науковій статті, виявляють чітку тенденцію до створення конкурентної середовища в сучасному мистецтві України. Таким чином, кожен художній проєкт йде в одному напрямку, не важливо, чи був він народжений одним джерелом (митцем) або декількома. Всі означені науково-мистецькі проєкти презентують світу свої утопічні всесвіти, трактати та інтерпретації. Переплітаючись один з одним, вони формують культурні коди та нову сучасну мистецьку реальність. Отже, всі науково-мистецькі проєкти, що викладені у цій науковій статті – є культурним середовищем для Української спільноти та вивчення їх надасть змогу українській культурній дипломатії вийти на новий мистецький рівень та презентувати сучасне українське мистецтво на міжнародному рівні.

Література

1. «Реальність як помилка», автор тексту концепції Вікторія Бурлака. URL: <https://www.facebook.com/events/665742106964667/> (дата звернення: 28.11.2017).
2. «Оптимізм», автор тексту концепції Марина Цесарська. URL: https://www.facebook.com/pg/ipsmkiiev/events/?ref=page_internal (дата звернення: 28.11.2017).
3. «Сучасне мистецтво Ізраїлю», автори тексту концепції Наталія Шпитковська та Лілія Тіппеттс. URL: <https://www.facebook.com/events/1169393843173524/> (дата звернення: 28.11.2017).
4. «Future in the Past», автори тексту концепції Вікторія Бурлака, Аліса Гришанова, Андрій Сидоренко. URL: <https://www.facebook.com/events/412149819151088/> (дата звернення: 28.11.2017).
5. «Стадія дзеркала», автор тексту концепції Вікторія Бурлака. URL: <https://www.facebook.com/events/197791232235127/> (дата звернення: 28.11.2017).

References

1. «Realist як помилка», avtor tekstu kontseptsii Viktoriia Burlaka [«Reality as a mistake», concept by Victoria Burlaka]. URL: <https://www.facebook.com/events/665742106964667/> (last accessed: 28.11.2017).
2. «Optymizm», avtor tekstu kontseptsii Maryna Tsessarska [«Optimism», concept by Maryna Tsessarska]. URL: https://www.facebook.com/pg/ipsmkiiev/events/?ref=page_internal (last accessed: 28.11.2017).
3. «Suchasne mystetstvo Izrailiu», avtory tekstu kontseptsii Nataliia Shpytkovska ta Liliia Tippetts [«Contemporary art of Israel», concept by Natalia Shpytkovska and Lilia Tippetts]. URL: <https://www.facebook.com/events/1169393843173524/> (last accessed: 28.11.2017).
4. «Future in the Past», avtory tekstu kontseptsii Viktoriia Burlaka, Alisa Hryshanova, Andrii Sydorenko [«Future in the Past», concept by Victoria Burlaka, Alisa Hryshanova, Andrii SYdorenko]. URL: <https://www.facebook.com/events/412149819151088/> (last accessed: 28.11.2017).
5. «Stadiia dzerkala», avtor tekstu kontseptsii Viktoriia Burlaka [«The mirror stage», concept by Victoria Burlaka]. URL: <https://www.facebook.com/events/197791232235127/> (last accessed: 28.11.2017).

Владислав Александрович Тузов

Развитие современного украинского искусства на примере представленных в 2017 году визуальных материалов в пространстве Института проблем современного искусства Национальной академии искусств Украины

В статье исследуются актуальные тенденции современного украинского искусства

на примере последних научно-художественных мероприятий и других научных проектов, организованных в пространстве Института проблем современного искусства. Рассмотрена проблема налаживания диалога между различными видами творческих интерпретаций художников. Основной акцент делается на анализе смыслов, положенных в основу проводимых научно-художественных проектов.

Ключевые слова: диалог, художественная интерпретация, рефлексия, эксперимент, современность.

Vladyslav Tuzov

The development of contemporary Ukrainian art by the example of visual materials presented in 2017 in the space of the Institute of Contemporary Art of the National Academy of Arts of Ukraine

The article examines current trends in contemporary Ukrainian art by example of the latest scientific and artistic activities and other research projects, organized in the space of Modern Art Research Institute. Article addresses the problem of establishing a dialogue between different types of artists' interpretations. The emphasis is made on analyzing senses, on which the exhibited scientific and artistic projects had been based.

Keywords: dialogue, artistic interpretation, reflection, experiment, modernity.